

WOJEWODA ŁÓDZKI

Łódź, 6 września 2024 r.

RPS-I.431.11.2024

Pani
Karolina Kowalska
Wójt Gminy Sadkowice

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 pkt 1 oraz art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z 15 lipca 2011 roku o kontroli w administracji rządowej¹ w związku z art. 20 ust. 1 ustawy z 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych² oraz art. 31 ust. 1 ustawy z 7 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów³, w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Sadkowicach⁴, adres: Sadkowice 53, 96-206 Sadkowice, przeprowadzono kontrolę w zakresie realizacji zadań zleconych z zakresu administracji rządowej wynikających z ww. ustaw. Ocenie podlegał stopień wywiązywania się przez Wójta Gminy Sadkowice z wykonywania ww. zadań zleconych z zakresu administracji rządowej, a w szczególności: terminowość i prawidłowość przyznawania świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz prowadzenia postępowań wobec dłużników alimentacyjnych w okresie od 01.01.2023 r. do 31.12.2023 r.

Czynności kontrolne w trybie zwykłym przeprowadzono w okresie 24 czerwca – 26 czerwca 2024 r. przez 3-osobowy zespół kontrolerów, będących pracownikami Wydziału Rodziny i Polityki Społecznej Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi, w składzie:

1. Sławomir Chmielewski – Inspektor Wojewódzki w Oddziale do Spraw Rodziny w Wydziale Rodziny i Polityki Społecznej (osoba pełniąca funkcję kierownika zespołu kontrolerów) na podstawie upoważnienia Nr 87/2024.
2. Klaudyna Lekler-Lipińska – Inspektor Wojewódzki w ww. Oddziale na podstawie upoważnienia 86/2024.

---

1 (Dz. U. z 2020 r. poz. 224)

2 (Dz. U. z 2023 r. poz. 390 ze zm.), dalej: ustawa o świadczeniach rodzinnych

3 (Dz. U. z 2023 r., poz. 1993), dalej: ustawa o pomocy osobom uprawnionym do alimentów

4 Dalej: GOPS lub Ośrodek

ŁÓDZKI URZĄD WOJEWÓDZKI W ŁÓDZI

90-926 Łódź, ul. Piotrkowska 104, tel.: (+48) 42 664 10 00, fax: (+48) 42 664 10 40 Elektroniczna Skrzynka Podawcza ePUAP: /lodzuw/SkrytkaESP
<https://www.gov.pl/web/uw-lodzki>

Administratorem danych osobowych jest Wojewoda Łódzki. Dane przetwarzane są w celu realizacji czynności urzędowych. Masz prawo do dostępu, sprostowania, ograniczenia przetwarzania danych. Więcej informacji znajdziesz na stronie <https://www.gov.pl/web/uw-lodzki> w zakładce ochrona danych osobowych.

3. Monika Szewczyk – Inspektor Wojewódzki w ww. Oddziale na podstawie upoważnienia 85/2024.

Upoważnienia do kontroli zostały wydane przez Dyrektora Wydziału Rodziny i Polityki Społecznej Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi, działającego z upoważnienia Wojewody Łódzkiego. Kontrolujący dokonali wpisu do książki kontroli GOPS w Sadkowicach pod poz. 1/2024 r.

I. Uregulowania prawne i ocena prawidłowości zapisów w dokumentacji, na podstawie której Wójt Gminy Sadkowice - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sadkowicach, realizuje zadania z zakresu ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

W okresie objętym kontrolą funkcję Wójta Gminy Sadkowice pełniła Pani Karolina Kowalska⁵. Kontrolowana problematyka została unormowana w Statucie Ośrodka, nadanym Uchwałą Nr XXX/160/2020 Rady Gminy Sadkowice z dnia 22 grudnia 2020 r. oraz Regulaminie Organizacyjnym, wprowadzonym Zarządzeniem Nr 5/2014 Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sadkowicach z dnia 15 marca 2014 r. Ww. dokument określa zadania i kompetencje pracowników zatrudnionych na stanowisku do spraw obsługi świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego.

Kontrolujący ustalili, że Wójt Gminy Sadkowice powierzył realizację zadań wynikających z ww. ustaw Kierownikowi GOPS w Sadkowicach, któremu wydał upoważnienia do prowadzenia postępowań oraz wydawania decyzji administracyjnych w zakresie: świadczeń rodzinnych⁶, świadczeń z funduszu alimentacyjnego⁷ a także podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych⁸. Ponadto, Kierownik GOPS posiadał upoważnienie wydane przez Wójta Gminy Sadkowice do występowania w imieniu organu właściwego dłużnika z wnioskami o udostępnienie danych lub informacji z centralnej ewidencji kierowców w zakresie posiadania dokumentu prawa jazdy przez dłużników alimentacyjnych, celem realizacji zadań ustawowych wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów⁹.

---

5 Źródło: Państwowa Komisja Wyborcza.

6 Upoważnienie Nr KRG.0052.5.2021 z dnia 25 marca 2021 r.

7 Upoważnienie Nr KRG.0052.3.2021 z dnia 25 marca 2021 r.

8 Upoważnienie Nr KRG.0052.1.2021 z dnia 25 marca 2021 r.

9 Upoważnienie Nr KRG.0052.2021 z dnia 25 marca 2021

Pracownicy Ośrodka posiadali niezbędne upoważnienia do realizacji zadań, prowadzenia postępowań administracyjnych w indywidualnych sprawach, wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych i ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, jak również do podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych, bez wydawania decyzji administracyjnych¹⁰.

GOPS w Sadkowicach, zgodnie z art 23 ust. 6 ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz art. 15 ust. 8 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, zawarł umowę licencyjną na 2023 rok na oprogramowanie do obsługi Świadczeń Rodzinnych (SR) oraz Funduszu Alimentacyjnego (FA).

Kontrolowane rozwiązania organizacyjne podmiotu realizującego zadanie w zakresie świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego nie naruszają treści art. 20 ust. 3 ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz art. 8b ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów oraz prowadzenia postępowań wobec dłużników alimentacyjnych, natomiast naruszają treść art. 12 ust 2 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

II. Terminowość i prawidłowość przyznawania świadczeń rodzinnych – zgodnie z przepisami ustawy o świadczeniach rodzinnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz prawidłowość prowadzonych działań wobec dłużników alimentacyjnych – zgodnie z przepisami ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów oraz ustawy z dnia 14 czerwca 1960 roku Kodeks postępowania administracyjnego¹¹

Ośrodek prowadzi papierowy rejestr złożonych wniosków o przyznanie świadczeń rodzinnych oraz rejestr wniosków o przyznanie świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Kontrolujący zweryfikowali dane zawarte w rejestrach papierowych. W rejestrze złożonych wniosków o przyznanie świadczeń rodzinnych zarejestrowano 332 wniosków (w tym 314 wniosków w formie papierowej oraz 18 w formie elektronicznej). Wszystkie wnioski poddane kontroli zostały prawidłowo i kompletnie wypełnione przez wnioskodawców. Do skontrolowanych wniosków były dołączone dokumenty dotyczące dochodów oraz inne dokumenty wymagane, stosowne do wnioskowanych dodatków i świadczeń. Skontrolowane wnioski w sprawach o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych oraz świadczeń z funduszu alimentacyjnego każdorazowo były weryfikowane z danymi Centralnej Bazy Beneficjentów

---

¹⁰ GOPS.1120.02.20121 z dnia 12 marca 2021 r. oraz GOPS.1120.04.2017 z dnia 10 października 2017 r.

¹¹ (Dz. U. z 2022 r., poz.2000 ze zm.) dalej: Kodeks lub KPA

(w ramach Emp@tia). Wskazane we wniosku dane osobowe – tj. imię, nazwisko, data urodzenia/zgonu, numery PESEL, stopień pokrewieństwa, były każdorazowo weryfikowane w systemie „Emp@tia” przez osobę prowadzącą postępowanie administracyjne w sprawach o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych oraz świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Dane dotyczące przyznania orzeczenia o niepełnosprawności lub stopnia niepełnosprawności weryfikowane były w Elektronicznym Krajowym Systemie Monitorowania Orzekania o Niepełnosprawności (EKSMOoN). Organ prawidłowo ustalał prawo do świadczeń rodzinnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego, kwoty dodatków i świadczeń oraz okres ich przysługiwania. Wszystkie poddane kontroli decyzje administracyjne były odbierane przez strony w siedzibie GOPS lub doręczane za pośrednictwem operatora pocztowego.

Czynności kontrolne przeprowadzono w oparciu o nielosowy dobór próby, czyli sposób oparty na intuicji i wiedzy badacza oraz kryteriach zdroworozsądkowych. W toku kontroli ustalono, że skontrolowane wnioski zawierały informacje wymienione w § 2 rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 lipca 2017 r. oraz z dnia 6 lipca 2023 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o przyznanie świadczeń rodzinnych oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych¹².

Skontrolowano 55 spraw z zakresu świadczeń rodzinnych, w tym: 20 spraw zawierających decyzje przyznające prawo do świadczeń rodzinnych wraz z dodatkami¹³, 3 sprawy zawierające decyzje przyznające prawo do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka, 2 sprawy zawierające decyzje przyznające prawo do świadczenia rodzicielskiego, 13 spraw zawierających decyzje przyznające prawo do świadczenia pielęgnacyjnego, 7 spraw zawierających decyzje przyznające prawo do zasiłku pielęgnacyjnego, 10 spraw zawierających decyzje odmawiającą przyznania prawa do świadczeń, od których nie złożono odwołań.

Kontroli poddano sprawy o numerach decyzji:

1. ZR.8250.052.2023/24,	29. JZ.8283.002.2023,
2. ZR.8250.057.2023/24,	30. JZ.8253.011.2023,
3. ZR.8250.033.2023/24,	31. JZ.8253.018.2023,
4. ZR.8250.83.2023/24,	32. ŚR.8254.004.2023,
5. ZR.8250.037.2023/24,	33. ŚR.8254.003.2023,

---

¹² (Dz. U. z 2023 r. poz. 390 ze zm.), (Dz. U. z 2023 r. poz. 1340)

¹³ z tytułu urodzenia dziecka, opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego, samotnego wychowywania dziecka, wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej, kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego, rozpoczęcia roku szkolnego, podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania

6. ZR.8250.OD-08.2023/24,
7. ZR.8250.OD-36.2023/24,
8. ZR.8250.OD-37.2023/24,
9. ZR.8250.016.2023/24,
10. ZR.8250.024.2023/24,
11. ZR.8251.071.2023/24,
12. ZR.8250.005.2023/24,
13. ZR.8250.144A.2022/23,
14. ZR.8250.208.2022/23,
15. ZR.8250.OD-011.2023/24,
16. ZR.8250.OD-23.2023/24,
17. ZR.8250.OD-035.2023/24,
18. ZR.8250.OD-39.2023/24,
19. ZR.8250.OD-044.2023/24,
20. ZR.8250.OD-046.2023/24,
21. ZR.8250.OD-047.2023/24,
22. ZR.8250.041.2023/24,
23. ZR.8250.040.2023/24,
24. ZR.8250.027.2023/24,
25. ZR.8250.022.2023/24,
26. ZR.8250.011.2023/24,
27. ZR.8250.013.2023/24,
28. ZR.8250.023.2023/24,
34. ZP.8251.212.2023,
35. ZP.8251.207.2023,
36. ZP.8251.208.2023,
37. ZP.8251.094.2023,
38. ZP.8251.206.2023,
39. ZP.8251.209.2023,
40. ZP.8251.013A.2023,
41. SP.8252.038A.2023,
42. SP.8252.045.2023,
43. SP.8252.037B.2023,
44. SP.8252.043.2023,
45. SP.8252.044.2023,
46. SP.8252.18.2023,
47. SP.8252.035.2023,
48. ZR.8252.042.2023,
49. KO.4111.202.2023,
50. SP.8252.001B.UA.2023,
51. SP.8252.27.2023,
52. ZR.8250.008.2023/24,
53. ZR.8250.010.2023/24,
54. SP.8252.029.2023,
55. SP.8252.06A.2023.

Na podstawie analizy przedłożonych do kontroli wniosków i zgromadzonych dokumentów, niezbędnych do ustalenia uprawnienia do świadczeń stwierdzono, że wnioski te zostały rozpatrzone a decyzje administracyjne wydane z zachowaniem ustawowych terminów określonych w kodeksie postępowania administracyjnego oraz ustawie o świadczeniach rodzinnych. Przyznane świadczenia wypłacano zgodnie z art. 26 ustawy o świadczeniach rodzinnych tj. terminowo, w okresach miesięcznych na wskazane przez wnioskodawców rachunki bankowe.

W poddanych kontroli sprawach stwierdzono następujące **uchybenia**:

- 1) w decyzjach o numerze ZR.8250.052.2.2023/24, ZR.8250.033.2023/24, ZR.8250.83.2023/24, ZR.8250.041.2023/24, ZR.8250.040.2023/24, ZR.8250.027.2023/24 wskazano w podstawie prawnej art. 15 ustawy o świadczeniach rodzinnych, natomiast w

przedmiotowych sprawach przyznany był tylko jeden z dodatków na pokrycie wydatków związanych z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się szkoła, zatem właściwym byłoby powołanie art. 15 ust. 1 pkt 2;

2) w decyzjach o numerze ZR.8250.057.2023/24, ZR.8250.037.2023/24, ZR.8250.208.2022/23, ZR.8250.027.2023/24 wskazano w podstawie prawnej art. 15 ww. ustawy, natomiast w przedmiotowych sprawach przyznany był tylko jeden z dodatków na pokrycie wydatków związanych z zamieszkaniem w miejscowości, w której znajduje się szkoła, zatem właściwym byłoby powołanie art. 15 ust. 1 pkt 1;

3) w skontrolowanych decyzjach znajdujących się pod pozycjami 1-28, 32-34, 36-40, 52-53 w podstawie prawnej nie wskazano upoważnienia wydanego na podstawie art. 20 ust. 3 ustawy o świadczeniach rodzinnych, przez Wójta Gminy Sadkowice dla Kierownika GOPS do realizacji zadań w zakresie świadczeń rodzinnych, a także do podpisywania decyzji administracyjnych w tych sprawach;

4) w decyzji JZ.8253.018.2023 przyznającej prawo do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka, nie wskazano w jaki sposób nastąpi wypłata przyznanych świadczeń ani nie wskazano terminu realizacji wypłat;

5) we wszystkich skontrolowanych decyzjach odmawiających prawa do świadczeń rodzinnych nie wskazano okresu od kiedy odmówiono przyznania prawa do wnioskowanych świadczeń, co skutkuje m.in. brakiem informacji na jaki okres zasiłkowy odmówiono prawa do przedmiotowego świadczenia – art. 26 ustawy o świadczeniach rodzinnych; w podstawie prawnej tych decyzji nie wskazano również art. 8 ustawy ani artykułów odpowiadających dodatkom, na które został złożony wniosek. Ponadto, w skontrolowanych decyzjach, w których odmówiono prawa do świadczeń z uwagi na przekroczone kryterium dochodowe nie poinformowano strony, że w sprawie nie ma zastosowanie mechanizm „złotówka za złotówkę”;

6) w skontrolowanych decyzjach (za wyjątkiem ZP.8251.094.2023, SP.8252.18.2023, SP.8252.035.2023, SP.8252.042.2023, KO.4111.202.2023, SP.8252.27.2023, SP.8252.029.2023) przyznających prawo do wnioskowanych świadczeń brak było powołania art. 32 ust. 1 ustawy o świadczeniach rodzinnych, który stanowi, że decyzje są natychmiast wykonalne;

7) nie wskazano w pouczeniu decyzji o numerach: ZP.8251.207.2023, ZP.8251.094.2023, ZP.8251.206.2023, ZP.8251.013A.2023, SP.8252.18.2023, SP.8252.035.2023, SP.8252.042.2023, KO.4111.202.2023, SP.8252.27.2023, art. 30 ww. ustawy, informującego, że osoba, która pobrała nienależne świadczenia rodzinne, jest obowiązana do ich zwrotu wraz

z ustawowymi odsetkami. Prawidłowe pouczenie stanowi bowiem warunek sine qua non żądania zwrotu nienależnie pobranych kwot świadczeń;

8) nie wskazano w pouczeniu decyzji o numerach: ZP.8251.206.2023, ZP.8251.013A.2023, SP.8252.18.2023, SP.8252.035.2023, SP.8252.042.2023, KO.4111.202.2023, SP.8252.27.2023 art. 25 ustawy o świadczeniach rodzinnych, który stanowi, że osoba, która otrzymała prawo do pobierania świadczeń rodzinnych jest zobowiązana do powiadomienia organu wypłacającego świadczenia o nowych okolicznościach mających wpływ na świadczenia.

W rejestrze złożonych wniosków o przyznanie świadczeń z funduszu alimentacyjnego zarejestrowano 11 wniosków. Wszystkie wnioski zostały złożone w formie papierowej.

Czynnościom kontrolnym poddano 100% złożonych wniosków dotyczących przyznania świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Skontrolowano decyzje administracyjne o numerach:

1. FA.9320.10.2023/24,	7. FA.8320.09.2023/24,
2. FA.8320.07.2023/24,	8. FA.8320.04.2023/24,
3. FA.8320.06.2023/24,	9. FA.8320.03.2023/24,
4. FA.8320.08.2023/24,	10.FA.8320.01.2023/24,
5. FA.8320.05.2023/24,	11.FA.8320.OD-01.2023/24.
6. FA.8320.02.2023/24,	

Na podstawie analizy przedłożonych do kontroli wniosków i zgromadzonych dokumentów niezbędnych do ustalenia uprawnień do świadczeń z funduszu alimentacyjnego ustalono, że wnioski te zostały rozpatrzone, a decyzje administracyjne wydane z zachowaniem ustawowych terminów określonych w KPA oraz ustawie o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. W wyniku analizy skontrolowanych spraw z zakresu funduszu alimentacyjnego, we wszystkich skontrolowanych wnioskach stwierdzono **nieprawidłowość** w zakresie braku oświadczenia wnioskodawcy o miejscu zamieszkania, wieku, zatrudnieniu i sytuacji ekonomicznej osób zobowiązanych względem osoby uprawnionej do alimentacji, innych niż dłużnik alimentacyjny (§ 2 pkt. 8 Rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 lipca 2017 roku w sprawie sposobu i trybu postępowania, sposobu ustalania dochodu oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach w sprawie o ustalenie prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego).¹⁴ W poddanych kontroli sprawach nie stwierdzono

---

14 (Dz. U. z 2015 poz. 1905), (Dz. U. z 2023 r. poz. 1341)

uchybień i nieprawidłowości w zakresie terminowości wypłat świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

Kontroli poddano również prawidłowość prowadzenia postępowań wobec dłużników alimentacyjnych - zgodnie z przepisami ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów oraz art. 209 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 roku – Kodeks karny,¹⁵ weryfikując 20 postępowań:

1. GOPS.8320.01.2023/24,	11. GOPS.8321.034.2023,
2. GOPS.8321.002.2023,	12. OWW,
3. GOPS.8321.038A/23,	13. OWW,
4. GOPS.8321.040A.2023,	14. OWW,
5. GOPS.8321.005.2023,	15. GOPS.8321.040.2023,
6. GOPS.8321.050.2023,	16. OWW,
7. GOPS.8321.048.2023,	17. OWW,
8. GOPS.8321.043A.2023,	18. OWW,
9. GOPS.8321.055.2023,	19. OWW,
10. GOPS.8321.046.2023,	20. OWW.

Podczas kontroli spraw dotyczących prowadzenia postępowań wobec dłużników alimentacyjnych ustalono:

- **w sprawach: 12, 13, 14, 16, 17, 18, 19 i 20** – Wójt Gminy Sadkowice był jedynie organem właściwym wierzyciela. Pracownicy GOPS w Sadkowicach działali zgodnie z ustawą o pomocy osobom uprawnionym do alimentów i wypełniali obowiązek zawarty w art. 3 ust. 5 ww. ustawy.

- **w sprawie GOPS.FA.532.49.2023**, Ośrodek, wezwał dłużnika alimentacyjnego 20.09.2023 r. w celu przeprowadzenia z ww. wywiadu alimentacyjnego i odebrania oświadczenia majątkowego. Dłużnik odebrał wezwanie 20.09.2023 r. i zgłosił się do Ośrodka 23.10.2023 r. Został przeprowadzony wywiad alimentacyjny oraz zostało odebrane oświadczenie majątkowe. Z wywiadu alimentacyjnego wynika, że dłużnik alimentacyjny nie posiada majątku, żadnej nieruchomości ani ruchomości. Nie pracuje i nie jest zarejestrowany w Powiatowym Urzędzie Pracy¹⁶. Dłużnik został zobowiązany do zarejestrowania się w PUP

---

15 (Dz. U. z 2021 r. poz. 2345 ze zm.)

16 Dalej: PUP lub urząd pracy

w Rawie Mazowieckiej jako osoba bezrobotna. W aktach ww. dłużnika alimentacyjnego kontrolujący nie odnaleźli dokumentu potwierdzającego uzyskanie statusu osoby bezrobotnej lub poszukującej pracy.

- w sprawie **GOPS.8321.002.2023** GOPS w Sadkowicach 22.12.2022 r. otrzymał wniosek o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego. Ośrodek wezwał dłużnika na wywiad alimentacyjny 23.01.2023 r. Dłużnik wezwanie odebrał 25.01.2023 r. i zgłosił się do Ośrodka. Został przeprowadzony wywiad alimentacyjny i zostało odebrane oświadczenie majątkowe. Z wywiadu, przeprowadzonego 1.02.2023 r. wynika, iż dłużnik nie pracuje, jest zarejestrowany w PUP w Rawie Mazowieckiej jako osoba bezrobotna. W czasie przeprowadzanych czynności kontrolnych, kontrolujący nie odnotowali w aktach ww. dłużnika alimentacyjnego wniosku o aktywizację zawodową, który zgodnie z art. 5 ust. 2 pkt 2 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów powinien być wysłany przez organ właściwy dłużnika alimentacyjnego do właściwego urzędu pracy. Należy uznać to za **nieprawidłowość**.

- w sprawie **GOPS.8321.038A/2023** Ośrodek w Sadkowicach 25.09.2023 r. otrzymał wniosek o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego. Dłużnik został wezwany do Ośrodka 26.09.2023 r., wezwanie odebrał 27.09.2023 r. i stawił się w Ośrodku 28.09.2023 r. Został przeprowadzony wywiad alimentacyjny i odebrane oświadczenie majątkowe. Z wywiadu alimentacyjnego wynika, że dłużnik alimentacyjny jest osobą bezrobotną, zarejestrowaną w PUP w Rawie Mazowieckiej. Wpłaca na konto komornika od 150,00 zł do 500,00 zł miesięcznie, celem spłaty zadłużenia. Kontrolujący, w czasie przeprowadzanych czynności kontrolnych nie odnotowali w aktach sprawy wniosku o aktywizację zawodową, który zgodnie z art. 5 ust. 2 pkt 2 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów powinien być wysłany przez organ właściwy dłużnika alimentacyjnego do właściwego urzędu pracy. Należy uznać to za **nieprawidłowość**.

- w sprawie **GOPS.8321.040A.2023** Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sadkowicach 25.09.2023 r. otrzymał wniosek o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego. Ośrodek pismem z 2.10.2023 r. wezwał dłużnika alimentacyjnego w celu przeprowadzenia wywiadu i odebrania oświadczenia majątkowego. Dłużnik wezwanie odebrał 6.10.2023 r. i stawił się w Ośrodku 10.10.2023 r. Został przeprowadzony wywiad alimentacyjny i odebrane oświadczenie majątkowe. Z wywiadu alimentacyjnego wynika, że dłużnik jest osobą bezrobotną, zarejestrowaną w PUP w Rawie Mazowieckiej, jako poszukujący pracy. Utrzymuje się z prac dorywczych. Kontrolujący, w czasie przeprowadzanych czynności kontrolnych nie odnotowali w aktach sprawy wniosku o aktywizację zawodową, który zgodnie z art. 5 ust. 2 pkt 2 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów powinien

być wysłany przez organ właściwy dłużnika alimentacyjnego do właściwego urzędu pracy. Należy uznać to za **nieprawidłowość**.

- w sprawie **GOPS.8321.005.2023** GOPS w Sadkowicach otrzymał 3.01.2023 r. wniosek o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego. Ośrodek 23.01.2023 r. wezwał dłużnika na wywiad. Dłużnik wezwanie odebrał 30.01.2023 r., ale nie zgłosił się do Ośrodka. W aktach sprawy znajduje się decyzja nr GOPS/8321/02/UD/2021 z 17.08.2021r. uznająca dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych oraz wnioski o ściganie nr GOPS/8321/02D/2021 z 15.09.2021 r. złożony przez Ośrodek do Prokuratury Rejonowej w Rawie Mazowieckiej. Pismem z 30.09.2021 r. nr KD-208/2021RPS121/21, Ośrodek otrzymał odmowę z Prokuratury ws. wszczęcia postępowania wobec dłużnika alimentacyjnego z art. 17§1 kodeksu postępowania karnego¹⁷. W aktach sprawy znajduje się również wniosek GOPS/8921/069/2021 z 15.09.2021 r. o udostępnienie danych z Centralnej Ewidencji Pojazdów i Kierowców¹⁸ oraz odpowiedź zwrotna z 6.10.2021 r., że ww. dłużnik alimentacyjny nie posiada prawa jazdy i nie figuruje w ewidencji pojazdów i kierowców.

- w sprawie **GOPS.8321.050.2023** Ośrodek w Sadkowicach otrzymał wniosek o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego 14.11.2023 r. GOPS wezwał 20.11.2023 r. dłużnika alimentacyjnego na wywiad, jednakże dłużnik nie odebrał wezwania i korespondencja wróciła do Ośrodka 06.12.2023 r. W aktach ww. dłużnika znajduje się decyzja GOPS/8321/03/UD/2021 z 15.09.2021 r. o uznaniu dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych. Kontrolujący, podczas czynności kontrolnych nie odnotowali w aktach sprawy wniosku o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 kodeksu karnego¹⁹, co należy uznać za **nieprawidłowość**.

- w sprawie **GOPS.8321.048.2023** GOPS w Sadkowicach 9.11.2023 r. wezwał dłużnika alimentacyjnego w celu przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego i odebrania oświadczenia majątkowego. Dłużnik wezwanie odebrał 20.11.2023 r., ale nie zgłosił się do Ośrodka. W aktach sprawy znajduje się prawomocna decyzja GOPS/8321/01/UD/2021 z 16.08.2021 r. o uznaniu dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych oraz wnioski nr GOPS/8321/01D/2021 z 16.08.2021 o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 kodeksu karnego.

- w sprawie **GOPS.8321.043A.2023** Ośrodek Pomocy Społecznej w Sadkowicach otrzymał 18.10.2023 r. wniosek o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego. GOPS wezwał

---

17 Dalej: kpk (Dz.U. z 2022 r. poz. 1375 ze zm.)

18 Dalej: CEPiK

19 (Dz. U. z 2022 poz. 1138) Kodeks Karny

dłużnika 26.10.2023 r. w celu przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego oraz odebrania oświadczenia majątkowego. Dłużnik odebrał wezwanie 27.10.2023 r. i stawił się w Ośrodku. Dłużnik 7.11.2023 r. udzielił wywiadu alimentacyjnego i złożył oświadczenie majątkowe. Z wywiadu alimentacyjnego wynika, iż ww. utrzymuje się z prac dorywczych i jest osobą bezrobotną niezarejestrowaną w urzędzie pracy. Dłużnik alimentacyjny pismem GOPS.8321.047.2023 z 7.11.2023 r. został zobowiązany do zarejestrowania się w PUP w Rawie Mazowieckiej, jako osoba bezrobotna. Na dzień przeprowadzanych czynności kontrolnych, kontrolujący nie odnotowali w aktach sprawy decyzji z urzędu pracy ani dalszych działań wobec dłużnika alimentacyjnego. Należy uznać to za **nieprawidłowość**.

- w sprawie **GOPS.8321.055.2023** Ośrodek wezwał dłużnika alimentacyjnego na wywiad 13.12.2023 r. Dłużnik odebrał wezwanie 18.12.2023 r., jednakże nie zgłosił się do Ośrodka. Kontrolujący, podczas prowadzonych czynności kontrolnych nie odnotowali w aktach sprawy działań, jakie powinny być podjęte wobec ww. dłużnika alimentacyjnego. Należy uznać to za **nieprawidłowość**.

- w sprawie **GOPS.8321.046.2023** Ośrodek wezwał dłużnika alimentacyjnego 3.11.2023 r. w celu przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego i odebrania oświadczenia majątkowego. Dłużnik nie odebrał wezwania i korespondencja wróciła do Ośrodka 23.11.2023 r. W aktach sprawy znajduje się decyzja FA/8321/10/DU/2015 z 15.05.2015 r. o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych. W aktach sprawy znajduje się również wniosek o ściganie złożony do Prokuratury Rejonowej w Rawie Mazowieckiej z 11.08.2015 r. oraz wyrok sądu z 7.12.2015 r. Sygn. IIK617/2015, skazujący dłużnika alimentacyjnego.

- w sprawie **GOPS.8321.034.2022** GOPS w Sadkowicach otrzymał 10.10.2022 r. wniosek o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego. Dłużnik pismem z 17.10.2022 r. został wezwany do Ośrodka w celu przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego i odebrania od dłużnika oświadczenia majątkowego. Dłużnik odebrał wezwanie 27.10.2022 r., jednakże nie zgłosił się do Ośrodka. W aktach sprawy znajduje się decyzja GOPS.8321.001.2023 z 6.04.2023 r. o uznaniu ww. za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych. Ośrodek 10.05.2023 r. skierował wniosek nr GOPS.8321.033.2023 o ściganie za popełnione przestępstwo z art. 209 kk. W aktach sprawy znajduje się odmowa Prokuratury Rejonowej w Rawie Mazowieckiej z 20.11.2023 r. dot. wszczęcia postępowania wobec dłużnika. Ośrodek 06.04.2023 r. wystąpił z wnioskiem o udostępnienie danych ze zbioru danych pojazdów i kierowców. W odpowiedzi zwrotnej z 10.05.2023 r. Ośrodek otrzymał informację, że ww. dłużnik nie figuruje w rejestrze CEPiK.

- w sprawie **GOPS.8321.040.2023** Ośrodek 10.10.2023 r. wezwał dłużnika alimentacyjnego w celu przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego i odebrania oświadczenia majątkowego. Dłużnik nie odebrał wezwania i korespondencja 27.10.2023 r. wróciła do Ośrodka. W aktach sprawy znajduje się prawomocna decyzja FA/8321/08/DU/2015 z 12.05.2015 r. o uznaniu dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych oraz wniosek o ściganie GOPS/8321/09/K/2015 z 10.08.2015 r. za przestępstwo określone w art. 209 kodeksu karnego. W aktach sprawy ww. dłużnika znajduje się również odmowa Prokuratury Rejonowej w Rawie Mazowieckiej z 28.09.2015 r. dotycząca wszczęcia postępowania wobec dłużnika alimentacyjnego.

W odniesieniu do kontrolowanego obszaru stwierdzono ponadto, że organ właściwy dłużnika alimentacyjnego wypełniał obowiązek nałożony przez art. 8a ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, tj. przekazywał systematycznie do biur informacji gospodarczej informacje o zobowiązaniach dłużników alimentacyjnego wynikających z tytułów, o których mowa w art. 28 ust. 1 pkt 1 i 2 tej ustawy, w razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sadkowicach, w okresie kontrolowanym nie posiadał aktywnego konta w Krajowym Rejestrze Zadłużonych o którym mowa w art. 8 ustawy z dnia 6 grudnia 2018 r. o Krajowym Rejestrze Zadłużonych (Dz.U. z 2019 r. poz. 55, 912, 1214 i 1802 oraz z 2020 r. poz. 1747), w zakresie zobowiązań, o których mowa w art. 28 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. W związku z powyższym, w skontrolowanych sprawach z zakresu postępowań wobec dłużników alimentacyjnych stwierdzono **nieprawidłowość** polegającą na braku realizacji art. 8a ust. 1 pkt. 2 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Działania podejmowane wobec dłużników alimentacyjnych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sadkowicach ocenia się **pozytywnie z nieprawidłowościami**.

III. Kontrolowanie poprawności danych przekazywanych w sprawozdania rzeczowo-finansowych z zakresu świadczeń rodzinnych zrealizowanych ze środków budżetu państwa oraz budżetów gmin, jak również z realizacji w województwie łódzkim zadań przewidzianych w ustawie o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Zweryfikowano rzetelność sporządzanych sprawozdań, przekazywanych za pośrednictwem Centralnej Aplikacji Statystycznej²⁰. Weryfikacji danych dokonano na podstawie zestawienia środków zrealizowanych w zakresie świadczeń rodzinnych oraz funduszu alimentacyjnego w okresie od 01.01.2023 r. do 31.12.2023 r.. Skontrolowano

---

20 Dalej: CAS

sprawozdania rzeczowo – finansowe z realizacji zadań przewidzianych w ustawie o świadczeniach rodzinnych w kolejnych miesiącach II kwartału 2023 r. oraz ustawie o pomocy osobom uprawnionym do alimentów w kolejnych miesiącach III kwartału 2023 r. w oparciu o raporty z systemu dziedzinowego. Weryfikacji danych dokonano na podstawie zestawienia środków zrealizowanych w zakresie realizacji świadczeń rodzinnych, zasiłku dla opiekuna, jednorazowej zapomogi, „Za życiem” oraz funduszu alimentacyjnego w okresie od 01.01.2023 r. do 31.12.2023 r. Wykazana w CAS liczba wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz świadczeń rodzinnych w poszczególnych miesiącach kwartału jest tożsama z raportem „zestawienia realizacji świadczeń” wygenerowanym w systemie dziedzinowym. Ośrodek przekazał dane statystyczne, które były zgodne z raportami z systemu dziedzinowego. Kontrolujący nie wnoszą zastrzeżeń do zweryfikowanych sprawozdań rzeczowo - finansowych z zakresu realizacji ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz funduszu alimentacyjnego.

IV. Efektywność realizacji zadania w sprawach o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego

W 2023 r. Wójt Gminy Sadkowice otrzymał dotację z budżetu państwa na realizację zadania z zakresu świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego i zasiłku dla opiekuna w łącznej wysokości 2 723 531 zł. Z otrzymanej dotacji wykorzystano kwotę 2 721 589,54 zł, z tego na wypłatę świadczeń wydatkowano 2 643 460,16 zł, na koszty obsługi wydatkowano w ramach zadania 78 129,38 zł. Do budżetu państwa zwrócono niewykorzystane środki finansowe w wysokości 1 941,46 zł. Powyższe kwoty są zgodne z danymi otrzymanymi z Oddziału Planowania i Analiz Wydziału Rodziny i Polityki Społecznej Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi.

W okresie od 1 stycznia 2023 roku do 31 grudnia 2023 roku świadczenia rodzinne przyznano 335 decyzjami administracyjnymi wraz z decyzjami zmieniającymi prawo do świadczeń przyznanych wcześniejszymi decyzjami. W okresie kontrolowanym świadczenia z funduszu alimentacyjnego przyznano 12 decyzjami administracyjnymi. Świadczenia rodzinne i świadczenia z funduszu alimentacyjnego realizowane są w Ośrodku w formie bezgotówkowej, czyli środki są przekazywane bezpośrednio na konta bankowe wnioskodawców, za wyjątkiem kilku świadczeń, które są realizowane przekazem pocztowym. Ośrodek nie realizował wypłat w formie rzeczowej, ani w formie opłacania usług w zakresie świadczeń rodzinnych.

W okresie kontrolowanym Ośrodek nie przekazał spraw do Wojewody Łódzkiego, w celu zweryfikowania, czy zachodzi koordynacja systemów zabezpieczenia społecznego w związku z art. 23a usta. 2 ustawy.

W kontrolowanym okresie wydano 75 decyzji odmawiających prawa do świadczeń rodzinnych, w stosunku do których wpłynęło 6 odwołań. Wszystkie sprawy zostały przekazane do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Skierniewicach. Organ II instancji w tych sprawach wydał:

- 2 decyzje utrzymujące w mocy zaskarżoną decyzję;
- 4 decyzje uchylił i jednocześnie rozstrzygnął o przyznaniu prawa do świadczenia.

Z zakresu realizacji świadczeń z funduszu alimentacyjnego w 2023 roku Ośrodek nie wydał żadnej decyzji odmawiającej prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego.

W okresie kontrolowanym do GOPS w Sadkowicach nie wpłynęła żadna skarga na postępowania prowadzone przez organ w zakresie świadczeń rodzinnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

Na podstawie dokonanych ustaleń, prowadzone przez Wójta Gminy Sadkowice postępowania administracyjne w sprawie o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych, ocenia się **pozytywnie z uchybieniami**, prowadzenie postępowań w sprawie ustalenia prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz prowadzenia postępowań wobec dłużników alimentacyjnych ocenia się **pozytywnie z nieprawidłowościami**.

Za uchybienia i nieprawidłowości stwierdzone podczas kontroli odpowiada Wójt Gminy Sadkowice, Kierownik Ośrodka i pracownik realizujący kontrolowane zadanie.

Do projektu wystąpienia pokontrolnego z 8 sierpnia 2024 r. nie wniesiono zastrzeżeń (pismo Wójta Gminy Sadkowice z 2 września 2024 r.).

Działając na podstawie art. 47 ustawy z 15 lipca 2011 roku o kontroli w administracji rządowej, przekazuję Panu Wójtowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

W związku ze stwierdzonymi podczas kontroli uchybieniami i nieprawidłowościami zalecam podjęcie skutecznych działań w zakresie:

1) prawidłowego wskazywania podstawy prawnej podejmowanych decyzji administracyjnych; podstawa prawna decyzji administracyjnej (art. 107 § 1 pkt 4 k.p.a.) musi być powołana dokładnie, tj. ze wskazaniem mających zastosowanie w danej sprawie przepisów zarówno prawa formalnego jak i materialnego;

2) prawidłowego wskazywania w podstawie prawnej decyzji administracyjnych właściwych upoważnień Wójta Gminy Siemkowice wydanych Kierownikowi GOPS;

3) informowania strony w jaki sposób nastąpi wypłata przyznanych świadczeń oraz wskazywania terminów realizacji wypłaty przyznanych świadczeń;

4) wskazywania w decyzjach administracyjnych odmawiających przyznania prawa do zasiłków rodzinnych, okresu za jaki odmówiono danego świadczenia;

5) umieszczania w decyzjach administracyjnych²¹ prawidłowego pouczenia w zakresie art 25 i 30 ustawy o świadczeniach rodzinnych; pouczenie jest bowiem bardzo ważną instytucją prawa administracyjnego stanowiącą wyraz realizacji m.in. zasady pogłębiania zaufania (art. 8 k.p.a.) oraz zasady udzielania informacji (art. 9 k.p.a.) na każdym etapie postępowania, jak również obligatoryjnym elementem każdej decyzji i postanowienia. Pouczenia stanowią na gruncie k.p.a. ważny element realizacji zasady czynnego udziału strony w postępowaniu;

6) podejmowania w stosunku do dłużników alimentacyjnych wszelkich działań wynikających z rozdziału 2 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów - *Zasady pomocy państwa osobom uprawnionym do alimentów na podstawie tytułu wykonawczego w przypadku bezskuteczności egzekucji oraz działania podejmowane wobec dłużników alimentacyjnych*, tak aby przynosiły one wymierne rezultaty w regulowaniu zobowiązań wobec funduszu alimentacyjnego;

7) zamieszczania w Krajowym Rejestrze Zadłużonych informacji, o których mowa w art. 8 ustawy z dnia 6 grudnia 2018 r. o Krajowym Rejestrze Zadłużonych (Dz. U. z 2019 r. poz. 55, 912, 1214 i 1802 oraz z 2020 r. poz. 1747), w zakresie zobowiązań, o których mowa w art. 28 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów;

Zgodnie z art. 48 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Jednocześnie informuję, że na podstawie art. 49 ww. ustawy, należy poinformować Kierownika jednostki kontrolującej o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.

Informacje w powyższym zakresie należy przekazać w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia do Wydziału Rodziny i Polityki Społecznej Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi (ul. Żeromskiego 87, 90-502 Łódź) za pośrednictwem Elektronicznej Skrzynki Podawczej ePUAP: /lodzuw/skrytka wskazując w treści pisma znak sprawy: RPS-I.431.11.2024.

---

21 Vide: wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z 21 września 2021 r., sygn. akt I OSK 4339/18

Z up. WOJEWODY ŁÓDZKIEGO

Anetta Chlebicka
**Dyrektor Wydziału Rodziny i Polityki
Społecznej**